

LAUKU CEĻOTĀJS

EUROGITES - Eiropas lauku tūrisma organizācijai jauna valde un jauns prezidents >> Lasiet 11.lpp.

Jaunu, lielu darbu un ieceru priekšvakarā!

Uzsākot sezonu, nākam ar vairākām priecīgām un pozitīvām ziņām. Paldies visām 102 saimniecībām, kas vienojās kārtējā kopīgajā Atvērto Dienu akcijā 14. maijā. Paldies visiem saimniekiem par izeikumiem akcijas turpmākai organizēšanai! Tāpat arī pateicamies atbalstītājiem un TICiem.

Gribam paziņot, ka šobrīd tiek atjaunots Zaļais sertifikāts, lai dotu iespēju to saņemt ne tikai naktsmītnēm, bet arī lauku saimniecībām, kurās uzņem apmeklētājus. Tiek izsludināta arī jauna pieteikšanās Latviskā mantojuma zīmes saņemšanai.

Esam veiksmīgi noslēguši vairākus projektus. *Sengor* projektā esam izveidojuši piedāvājumu senioriem, kas būs dzīvotspējīgs pēc projekta beigām un palīdzēs piesaistīt aktīvos seniorus, kuriem patīk Latvijas apceļošana.

Ir iesniegti 7 jauni projekti *Nordplus*, *Central Baltic*, *Est-Lat*, *Interreg* programmās. Apstiprināšanas gadījumā jaunie projekti palīdzēs virzīt lauku tūrisma piedāvājumu Japānas tirgū kopā ar citām Baltijas jūras reģiona valstīm, veidot kājnīku tūrisma maršrutu gar Baltijas jūru Latvijā un Igaunijā.

Vairāki šogad iniciētie projekti ir saistīti ar mazajiem ražotājiem un netradicionālajiem tūrisma spēlētājiem, kuri ieņem arvien nozīmīgāku vietu lauku tūrisma piedāvājuma kopējā ainā. Viens no tikko uzsāktajiem projektiem palīdzēs Eiropas mērogā izcelt un popularizēt sieru – īpaši Jāņu sieru kā Eiropas Savienības aizsargātās pārtikas sistēmas produktu. Daudz gribam darīt, lai uzlabotu ražojošo lauku saimniecību pieejamību apmeklētājiem un tiešajiem pircējiem – atvērtību, mārketingu, dizainu, pārdošanas prasmes, komunikāciju. Šajā rudenī piedalīsimies izstādē *Rīga Food*, tādējādi uzsverot vietējā produkta un ēdiena nozīmi tūrisma un parādot vietējam ceļotājam, ka laukos var garšīgi un nereti arī izsmalcināti paēst, ka tur var nopirkt garšīgu un veselīgu pārtiku. Kopā ar citu valstu partneriem formulējot Baltijas jūras valstu virtuves unikalitāti un izcilību, redzam, ka varam lepoties ar ko īpašu – mēs cienām dabas garšu un protam to izcelt ēdienā.

Vēl viena pozitīvā ziņa – nupat nosvinējām 25 gadus Eiropas lauku tūrisma organizācijai Eurogites. Jau 20 gadus esam

tās sastāvā un esam tik daudz mācījušies no saviem Eiropas kolēģiem gan veidojot kopīgus projektus, gan pārņemot labākās mārketinga un produktu veidošanas idejas. Tāpat esam arī risinājuši kopīgas problēmas – gan par nodokļiem, gan PVD standartiem lauku tūrismā, gan prasībām viesu uzņemšanai, lai tās nebūtu par smagu mazajiem ģimenes uzņēmumiem. Kopā ar aizstāvam ES fondu pieejamību, lobbējot lauku tūrisma nozares interesi. Kad iestājāmie Eurogites, nevienam nezināja, kas esam un kur atrodas mūsu valsts, turpretī tagad esam viena no vadošajām Eurogites organizācijām, kurai citi visai bieži prasa padomus. Mūsu spēks gan nacionālajā gan Eiropas mērogā, ir stiprā saikne ar mūsu saimniekiem – gan naktsmītnēm, gan tūrismā iesaistītajiem lauku ražotājiem.

Vēlreiz paldies visiem, ar kuriem tikāmies Lauku ceļotāja kopsapulcē – jūsu dzīvesprieks un darbīgums uzlādē ar pozitīvu enerģiju turpmākam darbam. Un, ja vēl neesat Lauku ceļotāja biedri – esat aicināti mūsu pulkā!

Lai jums izdevusies vasaras sezona!

Asnāte Ziemeļe, LC prezidente

Svarīgi datumi!

2.-3. jūnijs

EUROGITES valdes un prezidenta vēlēšanas

14. jūnijs

Zaļā Sertifikāta ekspertu komisijas sēde par kritēriju atjaunošanu.

7.-10. septembris

Izstāde "Rīga Food 2016"

Piesakies laicīgi!!!

Biedrība „Siera klubs” un „Latvijas Maiznieku biedrība” izsludina konkursu „Biezpiena un maizes gardumi uz svētku galda”

Pieteikšanās un nolikums: <http://www.celotajs.lv/lv/news/item/view/568>

LC: Zaļais sertifikāts – Pieteikšanās līdz 2016. gada 30. jūnijam

Vairāk informācija par sertifikātu un pieteikšanās anketu:

http://www.celotajs.lv/lv/c/prof/certificates/green_certificate

LC: Kultūras zīme “Latviskais mantojums” – Pieteikšanās līdz 2016. gada 30. jūnijam

Vairāk informācija un pieteikšanās anketu:

http://www.celotajs.lv/lv/c/prof/certificates/latvian_heritage

LC: Lai piedāvātu īpašas atlaides senioriem, aicinām pieteikties senioru atlaizu programmai “Sudraba ceļasoma”: http://www.celotajs.lv/lv/c/prof/certificates/silver_suitcase

LC: Lai piedāvātu īpašas programmas skolēniem, bērniem un jauniešiem, aicinām pieteikties šeit: http://www.celotajs.lv/cont/prof/news/2016/Doc/skolniekiem_jauniesiem_anketa.doc

Šajā avīzē!

Būs jauni "Zaļā sertifikāta" kritēriji >> *Lasiet 4.lpp.*

Pieteikšanās uz LEADER ir atvērta! >> *Lasiet 5.lpp.*

Atskats uz akciju Atvērtais dienas laukos >> *Lasiet 6.-7.lpp.*

Ko ēdam ap Baltijas jūru dzīvojošie? >> *Lasiet 10. lpp.*

Iesaka Lauku ceļotājs!

100 + IDEJAS VASARAS CEĻJUMIEM LATVIJĀ!

Jūnijs

11.06. „Jāņu nakts mistērija” deju lielkoncerts Ikšķilē. www.ikskile.lv

11.06. „Kumelju rotaļas” Zirgu sētā „Klajumi”. www.klajumi.lv

11.-12.06. Baltijas lielākais Smilšu skulptūru festivāls Jelgavas Pasta salā. www.visitjalgava.lv

18.06. Viesu māja „Aizvēji” aicina uz „Luču lustēm”. www.visitsaulkrasti.lv

18.06. Lielais latgaļu tirgus Ludzas pilskalnā. www.ludza.lv

18.06. Spiningošanas čempionāts Alūksnes ezerā. www.visitaluksne.lv

18.06. Tradicionālā ielīgošana „Saulgriezis 2016.” Valmiermuižas parkā. www.burtniekunovads.lv

20.06. Vasaras saulgriežu ielīgošana uz plostu Daugavā, iepretim Jēkabpils Vecpilsētas laukumam. www.jekabpils.lv

21.06. Saulgriežu sagaidīšanas svētki Papes Ķoņu ciema zvejnieku sētā. Tālr.: 26814051.

21.06. Citas abras saulgriežu svētki Aizputē. www.citaabra.lv

22.06. R.Blaumaņa izrāde „Trīnes grēki” Kandavas brīvdabas estrādē „Ozolāji”. www.visitkandava.lv

23.06. Velobrauciens „Līkloči papardēs” Ilzenes pusē. www.visitaluksne.lv

23.06. Brīvdabas izrāde „Vaco nauda” (latgāliešu valodā) Andrupenes lauku sētā. www.dagda.lv

25.06. V. Starptautiskais diksilendu festivāls Umurgā. www.visitlimbazi.lv

29.-30.06. Novada svētki „Annas Dagdā”. www.dagda.lv

Jūlijs

01.-03.07. Saulkrastu pilsētas svētki. www.visitsaulkrasti.lv

01.-03.07. Valmieras pilsētā u.c. novados – Latvijas IV olimpiāde. www.valmiera2016.olimpiade.lv

02.07. Saldumu svētki Saldū. www.turisms.saldus.lv

02.07. Rundāles pils dārza svētki. www.rundale.net

08.07. Starptautiskais tautas mūzikas festivāls „Lustes Jēkabpilī” Jēkabpils novadpētniecības muzeja „Sēļu sētā” www.jekabpils.lv

08.-09.07. Starptautiskais kantri mūzikas festivāls Bauskā. www.countrybauska.lv

09.07. Orientēšanās spēle „Alu gājējs 2016” kājāmgājējiem un kājām braucējiem Līgatnē. www.visitligatne.lv

09.07. Bērnu operas svētki Tērvetē. www.tervetesnovads.lv

09.07. Zvejnieksvētki Pāvilostā. www.pavilosta.lv

09.07. 39. Latvijas Puķu draugu saiets Dobelē. www.dobele.lv

09.07. Koncerts „Starp debesīm un zemi” Pokaiņu mežā. www.dobele.lv

09.07. Deju uzvedums „Viņi dejoja vasaru Burtniekos”. www.burtniekunovads.lv

10.07. Jaunmoku pils 115 gadu jubileja. www.jaunmokupils.lv

11.-16.07. Ilūkstes novada svētki. www.ilukste.lv

14.-17.07. Līvānu pilsētas 90 gadu svinības „90 gaismas mirkļi”. www.livani.lv

15.-17.07. Rožu svētki Tukumā – „Sapnis par rozi”. www.tukums.lv

15.-17.07. Starptautiskais kara vēstures rekonstrukciju klubu festivāls. www.visitdaugapils.lv

15.-17.07. Smiltenes pilsētas svētki. www.smiltene.lv

15.07. – 06.08. Cēsu mākslas festivāls. www.cesufestivals.lv

16.07. Krāslavas pilsētas svētki un kulinārā mantojuma festivāls. www.visitkraslava.lv

16.07. Jūras svētki Papē. Tālr.: 25904980.

16.07. Dundagas muižas Vilnas burziņš. www.dundaga.lv

16.07. Tūrisma rallijs Alūksnes novadā. www.visitaluksne.lv

16.-17.07. Lavandu svētki Umurgas „Mazķitās”. www.visitlimbazi.lv

16.-17.07. Kurzemes – Zemgales hercogu Ketleru laika mūzikas un mākslas festivāls „Vivat Curlandia”. www.bauskaspils.lv

18.-23.07. Saulkrastu Jazz festivāls. www.visitsaulkrasti.lv

22.-23.07. Mākslas mūzikas festivāls „Zaļais stars” Pāvilostā. www.pavilosta.lv

22.-24.07. „Ērenpreisam 125” svētki Mazsalacā. www.mazsalaca.lv

22.-24.07. Svētki „Cēsīm 810”. www.tourism.cesis.lv

25.-31.07. Saiešana slātaviešu garā „Vecpiebalga atver durvis”. www.piebalgasmuzeji.lv

29.-31.07. 10. Ērgļu novada svētki. www.ergli.lv

30.07. Smiltenes novada svētki. www.smiltene.lv

30.07. Latgales amatnieku kirmašs pie Maizes muzeja. www.aglona.travel

30.-31.07. Sabiles Vīna svētki. www.sabile.lv

30.-31.07. Viduslaiku dienas Cēsīs. www.cesis.turisms.lv

Augusts

05.-07.08. Alūksnes pilsētas svētki un Alūksnes kapusvētki. www.visitaluksne.lv

05.-07.08. Valmieras vasaras teātra festivāls. www.valmierasfestivals.lv

06.08. Ilūkstes novada velomaraton. www.ilukste.lv

06.08. Senās pils svētki Dobelē. www.dobele.lv

06.08. Hanzas svētki Limbažu viduslaiku pilī. www.visitlimbazi.lv

11.-13.08. Valmieras pilsētas svētki. www.visit.valmiera.lv

12.08. Starptautiskā čuguna simbolijas noslēguma šovs Aizputē. www.visitaizpute.lv

12.-14.08. Dižmāras gadatirgus „Uzziedi Talsos” un Gaisa balonu festivāls. www.talsitourism.lv

12.-14.08. Brīvdabas kinonaktis Rīgas mūzikas un mākslas dārzā (Salaspils). www.salaspils.lv

13.08. Viduslaiku svētki Jaunpilī. www.jaunpils.lv

13.08. V. Vislatvijas papīra svētki Līgatnē. www.visitligatne.lv

13.-14.08. Ikšķiles pilsētas svētki. www.ikskile.lv

13.-15.08. Jaunavas Marijas debesis uzņemšanas svētki Aglonā. www.aglonasbazilika.lv

19.08. Grupas „Bet bet” 25 gadu jubilejas koncerts Kandavas brīvdabas estrādē „Ozolāji”. www.visitkandava.lv

19.-21.08. II. Starptautiskais leļļu festivāls un Preiļu novada svētki. www.visitpreili.lv

20.08. Selekcionāra Paula Sukatnieka dārza svētki Dvietes pagastā „Apsītēs”. www.ilukste.lv

20.08. J. Rozentāla ielas svētki Saldū. www.turisms.saldus.lv

20.08. Ievārijuma svētki Indrā. www.visitkraslava.lv

20.08. Rojas upes svētki – senais vikingu ceļš. www.roja.lv

20.08. Izglītojošs pasākums „Lielvārdes pils aicina”. www.lielvarde.turisms.lv

27.08. Jautrā laivu regate „Pāvilostas asaka”. www.pavilosta.lv

27.08. Velosacensības „Ar veļiku pa Aglonu”. www.aglona.lv

AKTUĀLI

Likumdošanas un uzņēmējdarbības jaunumi

VALSTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS ATBALSTA PIEŠKIRŠANAS KĀRTĪBA PASĀKUMĀ „ATBALSTS IEGULDĪJUMIEM AR LAUKSAIMNIECĪBU NESAISTĪTU DARBĪBU RADĪŠANĀ UN ATTĪSTĪŠANĀ”

Lauku atbalsta dienests

Lai veicinātu ar lauksaimniecību nesaistītu darbību attīstību un dažādošanu lauku reģionos, valdība otrdien, 24. maijā, pieņēma Zemkopības ministrijas (ZM) sagatavotos noteikumus atbalstam ieguldījumos ar lauksaimniecību nesaistītai uzņēmējdarbībai.

Atbalsta pretendenti nosacīti iedalāmi divās daļās. Viena – saimnieciskās darbības veicēji, kuri jau nodarbojas ar lauksaimniecību, varēs dažādot savu saimniecisko darbību. Otra – uzņēmēji, kuri nav lauksaimnieki, varēs attīstīt savu saimniecisko darbību nelauksaimnieciskajās nozarēs. Visiem pretendentiem atbalsts būs jaunu darbavietu radīšanai un uzņēmējdarbības attīstīšanai gandrīz vai visās tautsaimniecības jomās, izņemot atbalsta pretendētus, kuri vēlēšies, piemēram, attīstīt ogļrūpniecību, tērauda ražošanu, komercpārvaldījumus u.c. jomas, kas arī uzskaitītas noteikumos.

Jaunie noteikumi arī nosaka, kādiem kritērijiem jāatbilst ražotājam, lai varētu pieteikties atbalstam, kādi ir iesniedzamie dokumenti un pieteikšanās kārtība, attiecināmās izmaksas un citus nosacījumus atbalsta saņēmējiem.

Ministru kabineta noteikumi “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumā “Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā” atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā” stāties spēkā pēc to publicēšanas oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

Pasākuma mērķis ir veicināt ar lauksaimniecību nesaistītu saimniecisko darbību un nodarbinātību lauku teritorijā, kā arī dažādot ar lauksaimniecību nesaistītas aktivitātes, lai attīstītu alternatīvus ienākumu avotus un palielinātu ienākumu līmeni lauku reģionos.

Pasākuma īstenošanas vieta ir lauku teritorija – Latvijas teritorija, izņemot republikas pilsētas un novadu teritoriālās vienības – pilsētas, kurās ir vairāk nekā 5000 iedzīvotāju.

Atbalsta pretendents pirms projekta iesnieguma iesniegšanas ir deklarējis savu dzīvesvietu vai reģistrējis uzņēmumu šo noteikumu 5. punktā minētajā lauku teritorijā, un tajā nodrošina saimniecisko darbību visu projekta īstenošanas un uzraudzības laiku.

Atbalsta pretendents vismaz vienu gadu pirms projekta iesniegšanas kā tūrisma pakalpojumu sniedzējs ir iekļauts tūrisma bukletā vai tīmekļa vietnē, ko izveido ar tūrisma jomas popularizēšanu saistīta institūcija.

Atbalstu piešķir šādām aktivitātēm: tūrisma aktivitāšu veicināšanai tūrisma pakalpojumu sniedzējiem, kas pēdējo 12 mēnešu laikā esošā tūrisma piesaistes objektā veic mērķtiecīgu darbību tūristu interešu un vajadzību apmierināšanai un gūst ieņēmumus no tūrisma pakalpojumu sniegšanas:

1. esošo tūristu mītnu pārbūvei, atjaunošanai un aprikošanai;
2. esošo tūristu mītnu ēdināšanas bloku būvniecībai, kā arī būvju atjaunošanai vai pārbūvei un nepieciešamā aprikojuma iegādei;
3. jaunu mazēku (ēku, kuru kopējā platība nepārsniedz 25 kvadrātmetrus) būvniecībai, ierīkošanai un aprikošanai kempingu teritorijā vai teritorijā, kas sagatavota un labiekārtota telšu, pārvietojamu mājiņu, traileru un citu vieglas konstrukcijas būvju un objektu izvietošanai, un paredzēta viesu izmitināšanai;
4. esošo kempingu un jaunatnes tūrisma mītnu koplietošanas virtuvju, ēdamtelpu, tualesu un dušas telpu būvniecībai un pārbūvei, to atjaunošanai un aprikošanai;
5. tūrisma pakalpojumu dažādošanai. Aktivitātes īstenošanā atbalsta šādas darbības:
  - peldvietu izveidi;
  - aktīvo atpūtas taku un tiltiņu izveidi vai labiekārtošanu;
  - rotaļlaukumu un aktīvas atpūtas un izklaides objektu izveidi vai labiekārtošanu un ar to saistīto iekārtu vai aprikojuma iegādi un uzstādīšanu;
  - ūdenstūrisma apmetņu vai atpūtas vietu izveidi vai labiekārtošanu;
  - infrastruktūras pielāgošanu personām ar funkcionāliem traucējumiem;
  - inventāra iegādi tūrisma pakalpojumu sniegšanai un radošo darbnīcu izveidei;
  - sporta laukumu un būvju izveidi, kas nodrošina ar sportu saistītu aktivitāšu darbību nodrošināšanai, ja tās ietilpst esošajā vai plānojamajā tūrisma pakalpojumā;
  - tūrisma pakalpojuma sniegšanai nepieciešamā inventāra uzglabāšanas nojumes vai slēgtu telpu izveidi vai paplašināšanu, kā arī teritorijas labiekārtošanu, ievērojot maksimālās attiecināmās izmaksas atbalsta aprēķināšanā galvenajiem būvju tipiem.

Tālāka info: <https://www.vestnesis.lv/op/2016/107.5>

NOTEIKUMI PAR MAKSIMĀLI PIEĻAUJAMO TRANSTAUŠKĀBJU DAUDZUMU PĀRTIKAS PRODUKTOS

Lai uzlabotu Latvijas iedzīvotāju uztura paradumus, tādējādi ilgtermiņā uzlabojot sabiedrības veselības rādītājus, Veselības ministrija izstrādāja un 2016. gada 17. maijā tika apstiprināti Ministru kabineta noteikumi Nr.301 „Noteikumi par maksimāli pieļaujamo transtauškābju daudzumu pārtikas produktos”, kas nosaka maksimāli pieļaujamo transtauškābju daudzumu pārtikas produktos – ne vairāk kā 2g uz 100g kopējā tauku daudzuma.

Papildus ir noteiktas atsevišķas prasības pārtikas produktiem ar samazinātu tauku daudzumu. Minētās prasības attiecībā uz maksimāli pieļaujamo transtauškābju daudzumu attiecas gan uz Latvijā ražotiem, gan uz importētiem pārtikas produktiem, kas ir paredzēti izplatīšanai Latvijā, tai skaitā arī uz sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem.

Prasības netiek piemērotas dzīvnieku izcelsmes taukiem un produktiem, kuru sastāvā transtauškābes radušās dabiski un nav pievienotas pārtikas ražošanas procesos.

Šie noteikumi ir OBLIGĀTI jāpiemēro no 2018.gada 1.jūnija, kad tirdzniecībā vairs nedrīkst būt neatbilstoši produkti.

Ziņu sagatavoja: Zemkopības ministrijas Veterinārais un pārtikas departaments

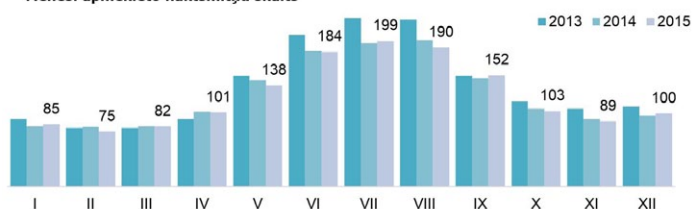
Fragments no noteikumiem>>

1. Noteikumi nosaka maksimāli pieļaujamo transtauškābju daudzumu pārtikas produktos, kas ražoti Latvijā, tai skaitā sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumos, ievesti no citām Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas Ekonomikas zonas valstīm vai trešajām valstīm un paredzēti izplatīšanai Latvijā.
2. Noteikumu prasības piemēro pārtikas produktiem, kuru sastāvā ir transtauškābes, kas radušās šādos pārtikas ražošanas tehnoloģiskajos procesos:
  - 2.1. hidrogenējot eļļu;
  - 2.2. spiežot eļļu augstā temperatūrā;
  - 2.3. pārtikas produktus cepot un karsējot eļļā;
  - 2.4. cepot un grilējot taukus saturošus pārtikas produktus.
3. Noteikumu prasības nepiemēro dzīvnieku izcelsmes taukiem un produktiem, kuru sastāvā transtauškābes radušās dabiski un nav pievienotas pārtikas ražošanas procesā.
4. Maksimāli pieļaujams transtauškābju daudzums pārtikas produktos nedrīkst pārsniegt 2 g uz 100 g kopējā tauku daudzuma, izņemot šo noteikumu 5. un 6. punktā minētos pārtikas produktus.
5. Maksimāli pieļaujams transtauškābju daudzums pārtikas produktos, kuros kopējais tauku daudzums ir mazāks par 3 %, nedrīkst pārsniegt 10 g uz 100 g kopējā tauku daudzuma.
6. Maksimāli pieļaujams transtauškābju daudzums pārtikas produktos, kuros kopējais tauku daudzums ir no 3 % līdz 20 %, nedrīkst pārsniegt 4 g uz 100 g kopējā tauku daudzuma.
7. Pārtikas produktus, kuros pārsniegts šo noteikumu 4., 5. vai 6. punktā noteiktais maksimāli pieļaujams transtauškābju daudzums, var izplatīt Latvijā līdz 2018. gada 1. jūnijam.

CSP: Par ikgadējo lauku tūrisma mītnu datu sniegšanu statistikai

Reizi gadā no janvāra līdz martam Centrālā statistikas pārvalde (CSP) veic lauku tūrisma mītnu apsekojumu, aicinot respondentus sniegt datus par savas lauku tūrisma mītnes darbību iepriekšējā pārskata gadā.

Lauku tūrisma mītnu apmeklējuma intensitāte pa mēnešiem; 2013.–2015. gads
Mēneši apmeklēto naktsmītnu skaits

Respondentu vidū ir ekonomiski aktīvie individuālie komersanti, komercsabiedrības un privātpersonas, kas sniedz izmitināšanas pakalpojumus lauku tūrisma mītnēs un nelielas ietilpības naktsmītnēs ārpus Rīgas. Respondentu saraksta izveidei CSP izmanto reģionālo tūrisma asociāciju un tūrisma informācijas centru informāciju par tūristu mītnēm.

Datu vākšanu nodrošina CSP Preiļu telefoninterviju centra intervētāji, aptaujājot respondentus pa tālruni. No 2016. gada respondentiem ir iespēja datus iesniegt pašiem, izmantojot CSP e-pārskata sistēmu – šādi datus par 2015. gadu iesniedza 25 % respondentu. Ja datus nav iespējams iesniegt elektroniski, CSP intervētāji sazinās ar respondentu un iegūst datus telefonintervijā.

Apskojumā CSP iegūst datus par tūristu mītnes tipu, tūristu ierašanās laiku (mēneši), pieejamo numuru/ istabu un guļstuvietu skaitu, gada laikā apkalpoto cilvēku skaitu, tai skaitā apkalpoto ārvalstu viesu skaitu un pavadītās nakts.

CSP garantē sniegtās informācijas konfidencialitāti. Statistiku likums un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par Eiropas statistiku aizliedz CSP nodot respondentu sniegto individuālo informāciju citām iestādēm vai organizācijām. Tā nedrīkst tikt izmantota valsts pārvaldes kontroles funkciju realizācijai.

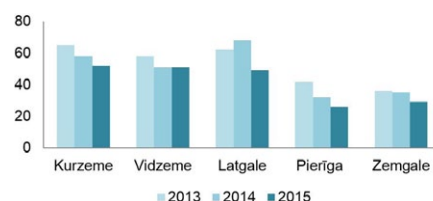
CSP nodrošina datu konfidencialitāti, un iegūtos datus publicē tikai apkopotā veidā. Nevienam nav iespējams no koprezultātiem iegūt informāciju par atsevišķu mītni. Intervētājiem aizliegts izpaust jebkādu informāciju, kura tam kļuvusi zināma pildot darba pienākumus. Iegūtos datus izmanto tikai statistiskiem nolūkiem – kopsavilkumu tabulu sagatavošanai, datu grupēšanai un tūrisma nozares analīzei.

Datus CSP publicē datubāzē sadaļā "Tūrisms", ikgadējā izdevumā "Tūrisms Latvijā", Latvijas statistikas gadagrāmatā, kā arī atsevišķu rādītāju apkopojumu nosūtīta Eiropas Savienības Statistikas birojam (Eurostat), kas publicē ES tūrisma statistiku sadaļā "Industry, trade and services – Tourism".

Lai uzziņātu vairāk par tūrisma datu vākšanu un izmantošanu, aicinām kontaktēties ar CSP Transporta un tūrisma statistikas daļas vadītāju Edīti Miezīti (tāl. 67366810; e-pasts: Edite.Miezite@csb.gov.lv).

Apskojuma veidlapa 1-lauku tūrisms "Pārskats par lauku tūrisma mītnu darbību" pieejama CSP tīmekļa vietnē sadaļā: [Respondentiem/ Veidlapas](#).

Lauku tūrisma mītnu skaits reģionos; 2013.–2015. gads

Informāciju sagatavoja:
Edīte Miezīte, Centrālās statistikas pārvaldes, Transporta un tūrisma statistikas daļas vadītāja

Zaļais sertifikāts – tiek aktualizēti vērtēšanas kritēriji

Atbalsta: Latvijas vides aizsardzības fonds

"Zaļā sertifikāta" saimnieki ar patronu LR Valsts Prezidentu R. Vējoni Mežotnes pili, 2015. gada 30. oktobrī.

Šogad aprit jau 17 gadi, kopš Latvijā darbojas „Zaļais sertifikāts”, kas kļuvis par nacionālas nozīmes lauku tūrisma mītnu ekosertifikācijas zīmi. „Zaļā sertifikāta” patrons ir Latvijas Republikas Valsts prezidents Raimonds Vējonis, kurš pērnā gada 30. oktobrī personīgi tikās ar sertifikāta pretendentiem un pasniedza tos „Lauku ceļotāja” un „Zemnieku saeimas” organizētajā lauku tūrisma gada noslēguma konferencē Mežotnes pili.

Tā kā daudzās jomās, īpaši tehnoloģiju attīstībā, ir notikušas straujas izmaiņas, „Lauku ceļotājs” kopā ar tūrisma un vides ekspertiem šī gada pavasarī ir aktualizējis un pārstrādājis „Zaļā sertifikāta” nolikumu, saskaņā ar kuru jau šajā vasarā tiks auditēti jaunie pretendenti, kā arī tie, kuriem ir beidzies trīs gadus ilga sertifikāta darbības termiņš.

Kas ir mainījies vērtēšanas procesā saskaņā ar jauno nolikumu?

Saimniekiem lielāka vērība būs jāpievērš elektroenerģijas, siltuma un ūdens ekonomēšanas jautājumiem, rūpīgāk jādomā (un jārikojas) par atkritumu pārvaldību savā saimniecībā.

Jārēķinās, ka „Zaļā sertifikāta” saimniecībā vairs nevarēs lietot 30 gadus veco „Saratov” tipa ledusskapi. Tā vietā tomēr būs jāiegādājas enerģiju taupošas klases A+++ sadzīves tehnika, kas ilgtermiņā radīs arī ekonomisku ieguvumu.

Klientiem pēc pieprasījuma būs jāsniedz arī informācija par to, kur atrodas lauku tūrisma mītnē tuvākie elektroautomobiļu uzlādes punkti, kur apkaimē var nomāt elektroriteņus, kā arī būs jāzina par citām apkaimes zaļi domājošām saimniecībām u.c.

Saimniekiem būs jāpārzina arī ar savu uzņēmumu un apkaimi saistītās dabas aizsardzības jomas un, ja nepieciešams, jānorāda klientam vides SOS mobilā aplikācija, kur atbildīgajām iestādēm ziņot par apkaimē fiksētajiem rupjas dabas aizsardzības pārkāpumu gadījumiem (mežā izgāztiem atkritumiem u.c.).

Izvērtēšanas procesā īpaša vērība tiks pievērsta tādām aspektam kā videi draudzīgas aktivitātes, ko piedāvā (vai sadarbojas ar citiem uzņēmējiem) lauku tūrisma mītnē, kas veicina veselīgu dzīvesveidu un vides apziņu. Auditors vērtēs to, cik draudzīgas ēkas ir ģimenēm ar bērniem un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Sertifikāta nolikumā ir pārstrādāta arī piešķiramo punktu sistēma, lielāku uzsvaru liekot uz tiem, kas ir nozīmīgi dabas resursu un dabas daudzveidības saglabāšanai, kā arī cilvēkam veselīgas vides uzturēšanai.

Šī gada 2016. gada augustā - septembrī ir plānoti „Zaļā sertifikāta” pretendentu apsekojumi, tādēļ aicinām interesentus pievienoties zaļi domājošo lauku tūrisma saimniecību pulkam. Informācija par Zaļo sertifikātu (nolikums, kritēriji), piešķiršanas un pieteikšanās kārtību atrodama: http://www.celotajs.lv/lv/c/prof/certificates/green_certificate.

Pretendentus izvērtē Latvijas tūrisma mītnu nacionālā ekosertifikāta „Zaļais sertifikāts” novērtējuma komisija.

Latvijā „Zaļais sertifikāts” ir piešķirts 77 lauku tūrisma mītnēm, kas saimnieko videi, cilvēka veselībai draudzīgā veidā. Pērn „Lauku ceļotājs” izdeva bukletu, kurā apkopotas visas saimniecības un to piedāvājums.

Pieteikšanās uz „Zaļo sertifikātu” līdz 2016. gada 30. jūnijam.

LEADER pieejas īstenošana 2014. - 2020. gads

PROJEKTU IESPĒJAS ARĪ LAUKU TŪRISMA UZŅĒMĒJIEM

Iepriekšējā gadā ikvienā Latvijas lauku teritorijā noticis aktīvs darbs pie vietējās attīstības stratēģijas izstrādes LEADER pieejas iedzīvīnāšanai un tās īstenošanai 2015.-2020. gadā. Tā ir iespēja uzņēmējiem piesaistīt atbalstu projektu īstenošanai no Eiropas Lauksaimniecības Fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Zivsaimniecības Fonda (EZF). Aicinām uzņēmējus sazināties ar savas teritorijas vietējo partnerību (VRG), kas apvieno dažādu sektoru pārstāvjus (NVO, pašvaldības un uzņēmējus) un īsteno izstrādātās stratēģijas, lai iesaistītos lauku attīstības jautājumu risināšanai vietējā līmenī un uzsāktu / pilnveidotu savu uzņēmējdarbību, jo puse no tuvākajos gados pieejamā LEADER finansējuma paredzēta tieši lauku uzņēmējdarbības atbalstam.

Līdztekus ar aktīvo tūrisma sezonu, aktīvu intensīvo darbu periodu šī gada pavasarī uzsāka arī 35 Latvijas vietējās rīcības grupas (VRG) - lauku iedzīvotāju, organizāciju, uzņēmēju un pašvaldību apvienības, kas darbojas noteiktā lauku teritorijā, pārstāvot iedzīvotāju intereses un rūpējoties par lauku attīstības jautājumiem vietējā līmenī.

VRG izsludināja 2014.-2020. gada periodā pirmās iespējas iesniegt projektu pieteikumus, un pašreiz lielākajā daļā Latvijas (vairāk kā 20 VRG) notiek intensīva vairāk kā 1200 uzņēmējdarbības un sabiedriskā labuma projektu vērtēšana LEADER pieejas īstenošanai, saņemot atbalstu no Eiropas Lauksaimniecības Fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Zivsaimniecības Fonda (EZF), t.sk. arī tūrisma nozares projektu iesniegumi.

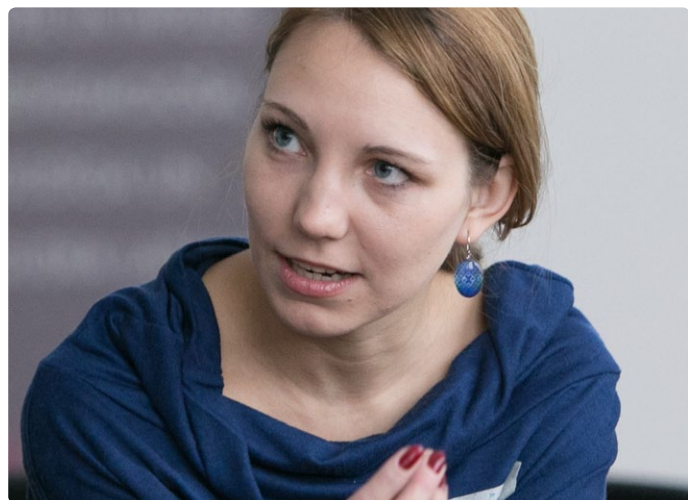
Būtiskākā atšķirība starp LEADER projektiem un citām finanšu piesaistes iespējām ir projekta atbilstība sabiedrības virzītas vietējās attīstības (SVVA) stratēģijai, kuru izstrādē tika iesaistīti dažādu sektoru un darbības jomu vietējie iedzīvotāji. Ikviens vietējā rīcības grupā iesniegtais projekts, kas saņems atbalstu finansējuma saņemšanai, būs daļa no vietējās, konkrētās teritorijas iedzīvotāju vajadzības balstītās stratēģijas ieviešanas (stratēģijas pieejamas te: <http://www.lad.gov.lv/iv/atbalsta-veidi/projekti-un-investicijas/leader/apstiprinatas-strateģijas/>).

Vairākām VRG vērtēšana par projektu atbilstību vietējām attīstības stratēģijām pašlaik ir finiša taisnē un tiek nodota tālākajam izvērtēšanas darbam Lauku atbalsta dienestā, savukārt atsevišķām VRG projektu pieņemšana vēl joprojām turpinās. VRG lūdz visus interventus pirms projekta iesniegšanas rūpīgi iepazīties ar attiecīgās teritorijas vietējās attīstības stratēģiju un projektu vērtēšanas kritērijiem, kā arī sazināties ar attiecīgās teritorijas VRG koordinātoru, lai konsultācijā noskaidrotu neskaidros jautājumus.

Tieši tāpēc, ka jums – tūrisma uzņēmējiem – šobrīd ir „karstais” laiks, aicinām jūs pievērst uzmanību savas teritorijas iedzīvotāju vajadzībām un potenciāli jaunajiem sadarbības veidiem vai pakalpojumiem, ko izziņiet brīžos, kad viņi viesojās pie jums. VRG aicina tūrisma uzņēmējus iesaistīties ne tikai tiešā veidā tūrisma, bet arī citu aktivitāšu īstenošanā, piemēram, kopīgu iedzīvotāju informēšanas pasākumu organizēšanā, pieredzes apmaiņas veidošanā, izglītošanas aktivitātēs un citos veidos atbilstoši katras teritorijas specifikai, tādējādi arī mazinot tūrisma uzņēmēju darbības sezonālītāti.

Klusākajā tūrisma sezonā būs iespēja sadarbībā ar VRG plānot un īstenot dažādus starpterritoriālos un starpvalstu projektus, tomēr aicinām jūs pašus vērsties pie VRG un izrādīt savu interesi. Tādējādi tiek radīta iespēja teritorijas aktivajiem dažādu nozaru un sektoru pārstāvjiem sadarboties un iesaistīties citos projektos un aktivitātēs, gūt iedvesmu un sadarboties ar citas jomas ekspertiem savā teritorijā, kā arī ārpus tās – citviet Latvijā un ārvalstīs, ko sniedz VRG un LLF kontaktu tīkls un apzinātās iespējas.

Sadarbībai ar vietējo rīcības grupu būtiska nozīme ne tikai dalībai projektu konkursā, pretendējot uz iespēju iesaistīties savas teritorijas sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošanā, bet arī līdzdarboties iedzīvotāju aktivizēšanā. Vietējo rīcības grupu darbības mērķis ir veicināt savas darbības teritorijas attīstību ne tikai administrējot ELFLA un EZF finansējumu, bet gan plašākā izpratnē piepildot iedzīvotāju vajadzības, kas ietvertas sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijā, un aktivizējot teritoriju.

Anita Seļicka - Latvijas Lauku foruma direktore

Latvijas Lauku forums (LLF) ir nacionāla mēroga nevalstiskā organizācija, kas dibināta 2004. gadā. Biedrības mīcija ir veicināt Latvijas lauku līdzsvarotu attīstību, lai Latvijas lauki kļūtu par vietu, kur dzīvo apmierināti cilvēki, kuri savā dzīves vietā spēj realizēt ekonomiskās un sociālās vajadzības. LLF darbojas vairāk kā 70 biedru organizācijās.

LEADER ir mērķtiecīgas un savstarpēji koordinētas aktivitātes lauku attīstības veicināšanai. Viens no LEADER pieejas pamatprincipiem ir pieeja no "apakšas uz augšu", kad iniciatīva nāk no vietējiem iedzīvotājiem, iesaistoties savas teritorijas problēmu identificēšanā un risināšanā.

Vietējā rīcības grupa (VRG) ir publisko un privāto partneru apvienība, kas darbojas noteiktā teritorijā ar iedzīvotāju skaitu robežās:

- Lauku attīstības programmas pasākumam no 10 līdz 65 tūkstošiem;
- Rīcības programmas pasākumam no 10 līdz 125 tūkstošiem.

SVVA stratēģija ir VRG izstrādāts daudznozaru stratēģiskais plāns, kas nosaka un pamato vietējās teritorijas attīstības prioritātes un pārmaiņu nepieciešamību.

2014.-2020. gada plānošanas periodā sabiedrības virzītas vietējās attīstības pieejas galvenie mērķi un uzdevumi ir sniegt atbalstu lauku kopienu ilgtspēju veicinošām vietējās attīstības iniciatīvām, uzlabojot sociālo situāciju laukos, veidojot labvēlīgu vidi dzīvošanai, uzņēmējdarbībai un lauku teritoriju attīstībai. Ar sabiedrības virzītu vietējās attīstības pieeju tiks veicināta lauksaimniecības nozares, zvejniecības un akvakultūras nozares konkurētspēja.

Informācija par projektu kārtām: <http://www.lad.gov.lv/iv/atbalsta-veidi/projekti-un-investicijas/leader/pieteikšanas-termiņi-uz-pasakumu/>

VRG darbības teritorijas un kontakta informācija pieejama te:

<http://llf.partneribas.lv/vrg-karte-2>

Par dažādām nacionāla un reģionāla līmeņa aktivitātēm un iniciatīvām vairāk, sazinoties ar Latvijas Lauku forumu: laukuforums@gmail.com, t. 2885527, www.llf.partneribas.lv

Tālrunis: 371 28855427, E-pasts: laukuforums@gmail.com

Adrese: Republikas laukums 2, Rīga, LV-1010, Latvija

www.laukuforums.lv www.llf.partneribas.lv

- facebook.com/laukuforums
- twitter.com/laukuforums
- draugiem.lv/llf

Atskats - Atvērtās dienas laukos (14.05.)

Foto: Z/S "Vilciņi"

2016. gada 14. maijā visā Latvijā notika akcija – Atvērtās dienas laukos, kuras ietvaros Lauku ceļotājs kopā ar 102 Latvijas lauku saimniecībām kopīgi popularizēja Latvijas laukos audzētos, ražotus produktus Latvijas iedzīvotājiem.

Šīs akcijas mērķis ir popularizēt Latvijas laukus, laukos audzētos, ražotus, gatavotus produktus, pakalpojumus, kā arī ieinteresēt lielu un mazu pilsētu iedzīvotājus 1 dienu doties prom no pilsētas, lai iepazītu Latvijas lauku dzīvi, nobaudītu lauku labumus, atrastu saimniecības, no kurām iegādāties laukos audzētos un ražotus produktus, kā arī izbaudītu aktivitātes un sajūtas, ko var piedzīvot Latvijas laukos.

Šī akcija jau kļuvusi par tradīciju – iesākt vasaras tūrisma un ražošanas sezonu ar plaši atvērtām durvīm, aicinot visus interesentus, klientus, kaimiņus un vienkārši zinātkāros uz saimniecībām, lai iepazīstinātu ar bagātīgo piedāvājumu, ko ikdienā tūrists var ieraudzīt, nogaršot, sadzirdēt un sajūst mūsu Latvijas laukos. Un mēs esam lepnī, ka ar katru gadu piedāvājums laukos kļūst arvien plašāks un interesantāks. To apliecina jauni produkti, jaunas saimniecības, kas pievēršas tūrismam, un arvien vairāk pieprasītākais Latvijas laukos radītais produkts un pakalpojums.

Ik gadu šī akcija ir diena, kad lauku saimnieki, ražotāji, amatnieki, lauksaimnieki noliek pie malas savus darbus, sapašas, sapašas savas saimniecības un "atver durvis", sagaidot viesus - cits ar ugunskurā vārītu zupu, cits ar vīnu vai alu, cits ar tikko sietu sieru, cits ar kādu amata prasmi, cits ar kādu īpašu pieredzes stāstu.

Tie, kas apciemo lauku sētas šajā dienā, var ne tikai ieraudzīt savām acīm darbīgos laukus, bet arī iepazīties ar saimniekiem - cilvēkiem, kas nereti mantojuši savas zemes, amatus, prasmes un zināšanas jau no saviem senčiem un tagad, piemērojoties mūsdienu tehnoloģijām un pieprasījumam, rada jaunus, mūsdienīgus un pat inovatīvus produktus.

Un, lai arī šogad akcijas dienā lielākajā Latvijas teritorijā lija lietus un patraucēja ceļotāju labos nodomus, akcijai izdevās piesaistīt krietnu pulku interesentu, kas zvanīja saimniekiem un lietus dēļ pieteicās apmeklēt citās nedēļas nogalēs. Tāpēc mēs ceram, ka katra šāda kopīgi organizēta akcija sniegs gan jaunas idejas ceļotājiem, gan jaunus klientus un ierosmes saimniekiem.

Šī diena tuvina saimnieku – audzētāju, ražotāju un pilsētnieku – patērētāju, kam tas viss ir vajadzīgs!

Paldies mūsu informatīvajam atbalstītājam "Rīgas un Apriņķa avīzei" un autoram Aigaram Lapiņam par karikatūru.

- Viss iepriekšējais būtu tikai tukši vārdi, ja ne sirsnīgās saimnieku atsauksmes, kuras esam apkopējuši pēc akcijas. **Jautājot, kas apmeklētājus visvairāk uzrunāja saimniecībā, bija šādas atbildes:**
- keramikas darbi un meistara darba prasmes;
  - iespēja dzīvniekus ne tikai apskatīt, bet arī pabarot un paglaudīt - sevišķi bērnu kontakts ar dzīvniekiem īpaši iepriecina;
  - permakultūra, gliemežu masāža, minizoo. Saimnieku netradicionālais skatījums uz dzīvi laukos;
  - izjādes uz zirga;
  - iespēja redzēt procesu savām acīm;
  - pilsētas tuvums, jo atbrauca ar sabiedrisko autobusu, bezmaksas zivs, ko varēja noķert;
  - atrašanās vieta, vīnogu lauks;
  - sajūtas kā mājās, iespējas visu apskatīt un izjautāt, liet sveces radošajās darbnīcās;
  - brīvdabas lielformāta spēles un labirinti;
  - kvalitatīvais piedāvājums un mājīgā uzņemšana;
  - apmeklētājiem svarīga bija produkcijas degustēšana un tas, ka paši varēja līdzdarboties konfekšu Gotiņa ietīšanā;
  - entuziasms un siltumniču apjoms;
  - stāstījums par dzirkstošā vīna darīšanu;
  - silta tēja, jumts virs galvas un, protams, vēlme satīties ar dabas materiālu - mālu;
  - garspalvainie Angoras šķirnes truši;
  - ijs skaistais dārzs, ijs interesantais stāsts par jaunu žāvēšanas tehnoloģiju;
  - mākslas kalumu izgatavošanas demonstrējumi;
  - radošā darbnīca. Individuāla pieeja katram apmeklētājam;
  - ekskursija dzirnavās un jaunatvērtā pankūkotava;
  - pirts procedūra;
  - Latgales mājas alus (specifisks, īpašs) - interese, kā tas top;
  - pankūkas ar medu;
  - vienus tas, ka varēja samaksāt vienu summu un ēst saldējumu visu dienu, citus - grillētie ēdieni. Cilvēkiem ļoti patika atmosfēra, mūzika (saksofonists, akordeonists);
  - ziedošais dārzs (ābeles), iespēja iegādāties stādus;
  - saimnieks uz vietas, iespēja parunāties, tuvāk visu redzēt un uzzināt;
  - mūzikas instrumenti;
  - akmens skulptūru apskate;
  - praktiska darbošanās;
  - gardās picas;
  - medus;
  - informācija par ārstniecības augiem;
  - atlaides zirgu izjādēm;
  - mūsdienīgas tehnikas apskate, zirgi, izbraucieni ar traktoru, pusdienas;
  - profesionāla interese par upeņu audzēšanu;
  - tulpju svētki;
  - profesionāla interese;
  - baskāju taka;
  - kaņepes;
  - atmosfēra, maizes cepšana;
  - Latgaļu ēdienu degustācijas;
  - alus ražošana, vēsture, degustācijas.

Turpinājums >>

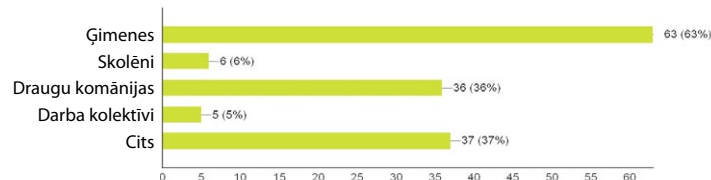
Karikatūra: Lauki gaida ciemiņus! (Komentēt)

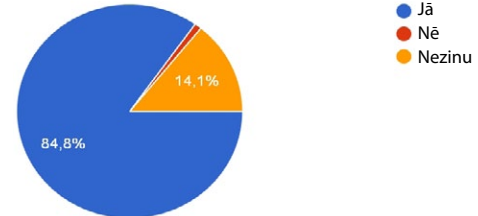
Atskats - Atvērtās dienas laukos (14.05.)

Paldies visiem akcijas dalībniekiem par atsaucību, kopīgi paveikto un pozitīvajām atsauksmēm. Kopumā ir saglabājusies tendence ar ļoti nevienmērīgu apmeklējumu saimniecībās, no 0 līdz pat 300 apmeklētājiem. Akcijas dienā saimniecības apmeklēja ~2652 apmeklētāji. Vidēji uz vienu saimniecību bija ~26.

Kas visvairāk apmeklēja akcijas saimniecības?

Vai Jūs arī turpmāk būtu gatavi piedalīties līdzīgās akcijās?

Jūsu komentāri, ierosinājumi!

Paldies visai Čelotāja komandai - par akcijas organizēšanu! Lai veicās nākamajās akcijās! Tā turpināt!

***

Sliktais laiks ļoti ietekmēja apmeklētāju interesi. Tas viss ir saprotami, un nav ko krenķēties.:

***

Lauku čelotāja sadarbība ar pašvaldībām - ja pašvaldības palīdzētu reklamēt lauku dienas savos reģionos, manuprāt, tas palielinātu informēto cilvēku skaitu, attiecīgi arī apmeklētāju skaitu.

***

Paldies. Tas nekas, ka šoreiz neviens nebija - turpināsim. Tas palīdz atpazīstamībai pēc būtības. Nekad nevar zināt, kas cilvēkiem paliek atmiņā un

***

nākotnē, domājot par atpūtu, palīdz iedomāties tieši par Piekūnēm.

***

Mums bija ļoti labs laiks. Kaut arī apmeklējums bija mazs, jo tuvumā nebija citu saimniecību, kuras piedalās, mēs esam ieguvēji, jo bija reklāma, esam iekļauti bukletā un nākotnē daudzi izmantos šos bukletus par ekskursijas maršruta punktu plānošanu. Paldies par ieguldīto darbu!

***

Paldies par rīkoto akciju! Ik reizi satiekamies ar jauniem un ieinteresētiem ļaudīm, kas izrāda interesi izjust un darboties ar mālu.

***

Nemot vērā 14. maija sliktos laika apstākļus, atbrauca tikai neliela daļa cilvēku, kas bija

dažas dienas iepriekš zvanījuši un pieteikušies, un rezervējuši vietas piknikam. Jau divas nedēļas iepriekš uz 14. maiju, bija rezervētas pilnīgi visas piknika vietas mūsu saimniecībā.

***

Šādus pasākumus ieteicams organizēt vasarā /jūnijā/, jo ir silts un bērniem, kas man liekas ir galvenā auditorija - brīvdienas.

***

Esam sajūsmā par lielo apmeklētāju atsaucību un labiem vārdiem. Akcija mums turpinās arī svētdien, 15. maijā, kas pulcēja varbūt ne tik daudz ciemiņu kā sestdien, bet arī pieklājīgi daudz:

***

Ierosinu nākošreiz sarunāt tur augšā saulainu laiku, bet prieks par tiem, kas lietum gāžot, brida pa pļavu mājdzīvniekus lūkoties :-)

***

Facebookā bija ļoti daudz skatījumu - ap 5000. Foršas kartītes. Viss ļoti patika un liels paldies LC par šādu akciju. Vienīgais ierosinājums - uz afišas uzlikt kaut vai nelielu kartīti, lai var saprast, ka tie piedāvājumi ir pa visu Latviju.

***

Ļoti jauki akcijas bukleti. Pateicoties akcijai, iepazīs un sadraudzējās ar kaimiņiem. Varbūt vajadzētu akciju vairāk izcelt no LC puses.

***

Pēc pasākuma vēl daži vietējie "uzprasījās" uz saimniecības apmeklējumu.

Visas atsauksmes: <http://www.celotajs.lv/lv/conf/160514-AD/rezultati>

Foto: Skrīveru mājas saldējums

Paldies LR Zemkopības ministrijai par atbalstu šai akcijai, kā arī ieguldījumu šīs akcijas informācijas izplatīšanā. Mēs priecājamies, ka ministrija novērtē šo akciju kā vienu no instrumentiem sadarbības un komunikācijas veidošanā starp ražotājiem, lauksaimniekiem un sabiedrību, Latvijā ražotu vietējo produktu popularizēšanā un lauksaimniecības kā atvērtas, mūsdienīgas nozares veicināšanā.

Paldies visiem akcijas atbalstītājiem un sadarbības partneriem par kopīgi paveikto labo darbu.

Akcija organizēta ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas finansiālu atbalstu un sadarbībā ar AS "Latvijas valsts meži"

Informatīvi atbalsta:

Zemkopības ministrija

LATVIJAS VALSTS MEŽI

PROJEKTI

Seko jiet līdzi jaunumiem: www.prof.celotajs.lv, <http://macies.celotajs.lv>, kā arī :

READY 4
FUTURE

Skolotāji ar prasmēm nākotnei

Projekts finansēts ar
Eiropas Komisijas atbalstu

Erasmus+

Projektā top jauns mācību materiāls mazajiem uzņēmējiem laukos, kuri darbosies gan viesu uzņemšanas, gan ēdināšanas biznesā. Apmācību saturs balstīts uzņēmējdarbības pieredzē, izmantojot kvalifikāciju salīdzināšanas instrumentu European Skills Pass, kas ļauj noteikt profesijā nepieciešamās iemaņas Eiropas kontekstā. Projektā tiek izmantota mazo uzņēmēju pieredze no partneru valstīm: Austrija, Spānija, Latvija, Itālija, Rumānija.

Šobrīd projektā ir anketēti mazie uzņēmēji partneru valstīs un pēc viņu atbildēm noteiktas četras jaunā mācību materiāla tēmas: Uzņēmējdarbība (ietverot korporatīvo sociālo atbildību), Lauku tūrisms (mazo uzņēmumu specifika), Starpkultūru kompetences, Digitālās prasmes. Partneri kopīgā darbā ir formulējuši katrā jomā nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences. Tām atbilstoši šobrīd tiek izstrādāts mācību materiāla saturs.

Tasty Cheese Tour

Co-funded by the COSME programme
of the European Union

(699418 — COS-TOUR-2015-3-04-1) Projektu līdzfinansē ES COSME programma

Projekta mērķis ir izveidot ar sieru un siera ražošanu saistītus tūrisma maršrutus lauku apvidos, kuros ražo augstas kvalitātes sieru un ir spēkā Eiropas Savienības kvalitātes shēmas „Aizsargāta ģeogrāfiskās izcelsmes norāde”, „Aizsargāts cilmes vietas nosaukums”, „Garantētas tradicionālas īpatnības”.

ES pārtikas kvalitātes shēmu aizsardzībā šobrīd ir tradicionālais Jāņu siers, taču arī citi mūsu lielie sieri ir pelnījuši ievērošanu un papildu popularizēšanas iespēju, ko dod projekts.

Projekts tiks īstenots Spānijā, Slovēnijā, Maltā, Itālijā, Latvijā un Bulgārijā. Partnera valstīs projekta laikā tiks rīkoti dažādi siera popularizēšanas pasākumi – pieredzes apmaiņas, siera festivāli un citi, par kuriem ieskatš Bulgārijas pasākumos jau šobrīd rodams projekta Fb profilā: <https://www.facebook.com/Tasty-Cheese-Tour-206588016395213/>

„Lauku ceļotājs” šajā projektā plāno izcelt Latvijas mazos siera ražotājus, no kuriem 22 jau šobrīd ir iekļauti mūsu „Lauku labumu” datu bāzē. <http://www.celotajs.lv/c/wrth/goodies/foodproducer>

Esam izstrādājuši logo „Siera meistars” - ar šo zīmi atzīmēsim saimniecības un ražotnes, kas ir meistari siera gatavošanā, stāsta par siera tapšanu apmeklētājiem, piedāvā to nogaršot vai iegādāties. Zīmi saņem arī lauku krodziņi, restorāni un citi, kas piedāvā savās ēdienkartēs vietējo meistaru gatavotos sierus.

Pirmo reizi prezentēsim jaunās Latvijas siera tūres, Latvijā ražotos sierus un citus jaunumus izstādē „Rīga food” 7.-10.09.2016 Ķīpsalas izstāžu hallē, kur piedalāmies kopā ar AREI Ekonomikas pētniecības centru, Zemkopības ministriju un Latvijas Lauku Konsultāciju centru. Uz šo izstādi aicinām mājražotājus (un ne tikai siera ražotājus) no visas Latvijas pieteikties, lai prezentētu un tirgotu savu produkciju izstādes apmeklētājiem.

Rīga Food 2016

Agroresursu un
ekonomikas
institūts

Aicinām pieteikties mazos pārtikas produktu ražotājus dalībai novadu stendos izstādē „Rīga food 2016”

Kā katru gadu, arī šogad aizsākušies darbi izstādes Rīga Food 2016 organizēšanā. Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs (LLKC) sadarbībā ar Agroresursu un ekonomikas institūtu (AREI, bijušais LVAEI), BT1 un Lauku Ceļotāju (LC) aicina mazos pārtikas produktu ražotājus – novadu garšas veidotājus - pieteikties dalībai novadu stendos izstādē „Rīga Food 2016”. Izstāde norisināsies no 7. līdz 10. septembrim Starptautiskajā izstāžu centrā Ķīpsalā, Rīgā, Ķīpsalas ielā 8.

Mazajiem pārtikas ražotājiem dalība izstādē ir bez maksas. Dalībniekiem jānodrošina nokļūšana izstādē, produkcija un nepieciešamais specifiskais aprīkojums produktu uzglabāšanai vai prezentēšanai. Aicinām būt radošiem un piedāvāt arī aktivitātes, kas padarītu interesantāku kopējo atmosfēru un veicinātu jūsu produktu prezentāciju!

Novadu stendi tiks organizēti reģionāli, tāpēc pieteikumus dalībai izstādē jānosūta elektroniski attiecīgā reģiona pārstāvim līdz 18. jūlijam, pie kura iespējams iegūt arī papildu informāciju.

Vidzeme: Daiga Siliņa, e-pasts: daiga.silina@llkc.lv, mob.tālr. 29188612

Kurzeme: Daiga Mellere, e-pasts: daiga.mellere@llkc.lv, mob.tālr. 20264175

Latgale: Ivars Geiba, e-pasts: ivars.geiba@llkc.lv, mob.tālr. 26538824

Zemgale: Videga Vītola, e-pasts: videga.vitola@llkc.lv, mob.tālr. 27877006 un Zemgales plānošanas reģiona vietējās pašvaldības un Ilva Kalnāja, e-pasts: ilva.kalnaja@zpr.gov.lv, mob. 28814226.

Izstādes laikā mazajiem pārtikas produktu ražotājiem būs iespēja tikt ar pārtikas nozares profesionāļiem un restorānu šefpavāriem. Izstāde ir lieliska iespēja paplašināt kontaktu loku un produkcijas noieta tirgu, kā arī dalīties pieredzē ar nozares pārstāvjiem.

Pievēršam uzmanību, ka ikvienam reģionu stenda dalībniekam ir iespēja piedalīties konkursā, kura galvenā balva ir produkta dalība lielākajā starptautiskajā lauksaimniecības izstādē- gadatirgū Vācijā, Berlīnē, „Zaļā nedēļa 2017”, kas notiks 2017. gada 20.-29. janvārī.

Informācija par izstādi: www.rigafood.lv

Papildus informācijai: Guna Šulce, LLKC „Rīga food 2016” koordinatore
e-pasts: guna.sulce@llkc.lv, mob.tālr. 26358147

Upskills: kvalifikāciju un nākotnes prasmju caurskatāmība

viesnīcu un tūrisma nozarē (2014 - 2017) (2014-1-TR01-KA200-013280)

Projektā tiek veidota apmācību programma jauniešiem kvalifikācijas iegūšanai viesnīcu un tūrisma nozarē. Projekta partneri: Austrija, Latvija, Itālija, Spānija, Turcija.

Projektu uzsākot, tika aptaujāti mazie tūrisma uzņēmēji partneru valstīs, nosakot vidējo darbinieku skaitu un viņu izglītības līmeni, kā arī to, vai ir iegūta specifiska tūrisma izglītība.

Aptaujas anketā tika uzdoti jautājumi par uzņēmumā veicamajiem darbiem, lai noskaidrotu, kādas zināšanas un prasmes ir

nepieciešamas. Īpaša uzmanība tika pievērsta praksē iegūtajām zināšanām, lai noteiktu, vai tās ir iegūstamas esošajās tūrisma apmācību programmās. Tika aptaujāti uzņēmumi četrās jomās: naktsmitnes, viesnīcu recepcija, banketu apkalpošana, restorāni.

Atbilstoši iegūtajai informācijai, šobrīd notiek mācību materiāla izstrādes process. Projektā tiek veidots arī prasmju pašnoteikšanas rīks internetā, lai ikviens interesents varētu pārliecināties par savām nepieciešamajām un iegūstamajām zināšanām, lai varētu strādāt tūrisma un viesnīcu nozarē Eiropas valstīs.

Erasmus+

PROJEKTI

Seko jiet līdzī jaunumiem: www.prof.celotajs.lv, <http://macies.celotajs.lv>, kā arī :

FairTourism - Korporatīvā Sociālā Atbildība lauku tūrismā

Vadlīnijas un mācību programmā izstrādāta HEI biznesa korporācijā (2014 - 2016) (2014-1-UK01-KA000-000057)

Nobeigumam tuvojas projekts Fairtourism, kurā partneri (UK, RU, BE, LV, AT, LT) izstrādāja apmācību programmu „Korporatīvā sociālā atbildība mazos un vidējos tūrisma uzņēmumos”. Apmācību programmai ir izstrādāts apgūstamais mācību saturs un rokasgrāmata.

Rokasgrāmata ir palīgmateriāls pasniedzējiem, kurā norādīts, kā strukturēt apmācību nodarbības, kur atrast papildu informāciju. Maija beigās notika partneru tikšanās un konference Velsā, kuras laikā tika prezentēta jaunā programma un tās tēmas (skat. tabula).

1. Modulis: KSA, cilvēkresursi un darba apstākļi

- 1.1. KSA un ilgtspējība: Vai tas tiešām uz mani attiecas?
- 1.2. Cilvēkresursi tūrismā: jūsu uzņēmuma vajadzības
- 1.3. Darba apstākļi/attiecības ar darbiniekiem: kā saglabāt labu darba kolektīvu
- 1.4. Ieguldījumi cilvēkresursos – ieguvums uzņēmumam un cilvēkiem

2. Modulis: Ar KSA saistītas inovācijas un uzņēmējdarbība mikro un mazajos uzņēmumos tūrismā

- 2.1. Inovācijas tūrismā un ēdināšanā
- 2.2. Uzņēmējdarbība tūrismā un ēdināšanā
- 2.3. Inovatīvu KSA pasākumu izmantošana mikro un mazajos tūrisma un ēdināšanas uzņēmumos
- 2.4. Komunikācija un promocija

3. Modulis: KSA Piegāžu un Pakalpojumu Ķēdēs saskaņā ar Godīgas Tirdzniecības Princiņiem

- 3.1. Godīgas Tirdzniecības principi tūrismā
- 3.2. Godīgas Tirdzniecības partnerības starp tūrisma un viesmīlības investoriem un vietējām kopienām
- 3.3. Godīgas Tirdzniecības ieguvumi vietējām ieinteresētajām pusēm
- 3.4. Komunikācija un promocija

4. Modulis: Ilgtspējīgs visiem pieejamais, kulinārais un lauku tūrisms

- 4.1. Ilgtspējīgs visiem pieejamais tūrisms
- 4.2. Ilgtspējīgs kulinārais tūrisms
- 4.3. Ilgtspējīgs lauku tūrisms
- 4.4. Komunikācija un promocija

5. Modulis: Valsts politika un sertificēšana tūrisma sektorā

- 5.1. KSA sertificēšana un ekosistēmas marķēšana tūrisma industrijā
- 5.2. Stratēģiskās iespējas
- 5.3. Plānošana un īstenošana
- 5.4. Komunikācija un promocija

6. Modulis: Klientu serviss / Starpkultūru kompetences

- 6.1. Starpkultūru kompetenču attīstība
- 6.2. Pieredzes veidošana: klienta ceļojuma plānošana
- 6.3. Pieredzes veidošana: paliekošu iespaidu radišana
- 6.4. Komunikācija un promocija

Mācību programmas materiāli tiks tulkoti latviešu valodā un vasaras beigās būs pieejami macies.celotajs.lv

Projekta partneri sagatavoja arī politikas priekšlikumu dokumentu par KSA ieviešanu un apmācību mazo un vidējo tūrisma uzņēmumu sektorā. Pārskata dokuments balstīts uz esošās situācijas pārskatu partneru valstīs. Secinājums – Eiropas valstīs joprojām ir ļoti atšķirīga un nevienmērīga situācija KSA apmācībā, līdz ar to ir vēlams turpināt darbu pie tās pilnveidošanas, lai ieviestu kopīgu terminoloģiju, standartus un apmācību ietvaru.

Tūrisms ir trešā lielākā ekonomikas nozare Eiropas Savienībā, un tā izaugsme turpinās. Lai gan tūrismam ir pozitīva ietekme uz ekonomiku un nodarbinātību kopumā, šī industrija ievērojami patērē resursus un atstāj nozīmīgu ietekmi uz vidi. Tūrisma intensīva attīstība var apdraudēt arī kultūras mantojumus. Šo iemeslu dēļ gan politikas veidotāji, gan patērētāji atbalsta korporatīvo sociālo atbildību. Mikro un ģimenes uzņēmumi ir grupa, kam līdz šim ir bijusi ļoti maza saskare ar KSA jautājumiem. Esošās KSA koncepcijas parasti nav piemērotas un noderīgas tieši šāda veida uzņēmumiem.

Eiropas Komisijā KSA tiek definēta kā „uzņēmumu atbildība par to ietekmi uz sabiedrību”. Atbilstoši Eiropas vērtībām, KSA paredz brīvprātības principu: „uzņēmumi dod brīvprātīgu ieguldījumu labākas sabiedrības un tīrākas vides veidošanā un brīvprātīgi integrē sociālos un vides jautājumus savā darbībā un mijiedarbībā ar visām saistītajām pusēm”.

EK un ES aicina uzņēmumus ņemt vērā visas atbildības jomas – sociālo, vides, ētisko, cilvēktiesību, patērētāju viedokli, un, atbilstoši tam, veidot uzņēmumu stratēģiju sadarbībā ar sabiedrību un iesaistītajām pusēm.

Kādu labumu gūst paši uzņēmumi, īstenojot KSA savā darbībā? Pirmkārt, šādi uzņēmumi izceļas konkurentu vidū. Mūsdienās patērētāji – tūristi ir ļoti informēti un ieinteresēti vides, veselības un tamlīdzīgos jautājumos.

Tirgus ir piesātināts, un tādēļ uzņēmējiem ir jāatrod veidi, kā veidot saikni ar saviem klientiem, balstoties uz kopīgu vērtību izpratni. KSA programma ir konkrēts pierādījums, ka uzņēmums daļa vienas vērtības ar zināmu klientu grupu, kam raksturīga atbildīga izturēšanās pret vidi un sabiedrību. Līdz ar to uzņēmums iegūst labu reputāciju. Reputācija ir svarīga arī vietējā mērogā. Uzņēmums iegūst labus sadarbības partnerus un atbalstītājus – citus uzņēmumus, pašvaldību utt.

KSA programmas palīdz veicināt pārdošanu, palielināt ienākumus, iegūt plašāku tirgu, atrast un piesaistīt vērtīgus darbiniekus, palīdz mācīties un ieviest jauninājumus, piesaista mediju uzmanību.

Ir ļoti zināms, ka KSA nevar vienādā veidā pielietot lielos un mazos uzņēmumos, jo atšķiras gan to vadīšanas veids, gan biznesa apjomi, darbinieku skaits, vispārējie un specifiskie mērķi, uzņēmuma prioritātes utt. Projektā Fairtourism veidotā apmācību programma ir mēģinājums spert soli mikro un mazo uzņēmumu virzienā, lai palīdzētu tiem izmantot KSA principus savā darbībā.

Foto no pēdējās projekta tikšanās Velsā, kuras ietvaros visi projekta partneri apmeklēja lauku tūrisma uzņēmumu “Bodnant Welsh Food”, kas sevi pozicionē kā korporatīvi sociāli atbildīgu uzņēmumu. Domājot par transporta ietekmi uz vidi un sadarbību vietējās kopienas ietvaros, te tiek ražots viens no pasaulē labākajiem siერიem, kas gatavots no blakus saimniecībā iegūta govju piena. Uzņēmums organizē arī zemnieku veikalu, kur nopērkami produkti no 5 km rādiusā esošām saimniecībām.

Paveikti pirmie darbi Baltijas jūras kulinārā ceļa veidošanā

Projekta mērķis ir veicināt Baltijas jūras valstu virtuves atpazīstamību. Ikviens zina, kas ir Vidusjūras valstu virtuve, taču Baltijas jūras valstīm šādas atpazīstamības trūkst, lai gan paši lepojamies gan ar mūsu produktu izcilajām garšām, gan ekoloģisko tīrību un veselīgumu.

„Lauku ceļotājs” ir viens no desmit projekta partneriem līdz ar organizācijām no Igaunijas, Lietuvas, Polijas, Norvēģijas, Dānijas, Zviedrijas, Somijas, Krievijas un Vācijas.

Projektā paveikti jau pirmie soļi, lai popularizētu šī reģiona virtuvi: apzināti produkti no jūras, ūdeņiem, mežiem, pļavām, tīrumiem, dārzeņiem un piemājas saimniecībām, kas kopīgi šī reģiona valstu virtuvēs. Tie ir produkti, kas mums šķiet pašsaprotami, bet citu reģionu tūristiem var būt jaunums: ne tikai to izmantošana ēdienu gatavošanā, bet arī garša un pasniegšana saskaņā ar vietējām tradīcijām. Un ēdiens neapšaubāmi ir viens no tūrista intereses objektiem, apceļojot jaunus reģionus.

Lai veicinātu mūsu reģiona virtuves baudišanu, nupat uz izdošanu tiek gatavota karte: „Baltijas jūras kulinārie ceļi”. Karte sniegs ieskatu par reģionam raksturīgajiem produktiem, kā arī par transporta iespējām reģiona apceļošanai. Paralēli izveidota platforma internetā www.baltic-seaculinaryroutes.com, kur pieejama detālāka informācija par katrā valstī raksturīgo un visā reģionā kopīgo kulināro piedāvājumu.

Ko par Baltijas jūras reģiona valstu kulinārām tradīcijām saka Ēriks Dreibants, Šefpavārs

„Baltijas jūras reģiona valstis vieno līdzīgs biotops, līdz ar to arī produkti, ko iegūstam ēdiena gatavošanai no dabas - jūras, upēm, mežiem, pļavām, dārzeņiem -, ir pamatā līdzīgi. Es domāju, ka visu šo valstu ēdienkartēs, vienā vai otrā variācijā, varam atrast reņģes, mencas, butes, lašus no jūras vai sēnes, ogas un riekstus no meža. Atšķirības var redzēt tikai ēdienu gatavošanas tehnikā vai receptēs, kas veidojušās vēsturiski katras valsts kultūras un ēšanas tradīciju ietekmē. Tomēr ir arī unikālais, kā, piemēram, zviedru pūdetās siļķes vai latviešu nēģi, ar ko varam pārsteigt pat sava reģiona valstis. Ja runājam par atšķirībām no citu reģionu valstu ēdieniem, īpaši dienvidu, mūsu reģionā ēdiena gatavošana ir komplicētāka, un vairāk tiek izmantoti tādi produkti kā cukurs un medus. Mēs mēdzam saldināt pat zupas, zivis un gaļu. Tas izskaidrojams ar to, ka mūsu aukstajos klimatiskajos apstākļos daudz vairāk jādomā par ēdiena ilgstošu saglabāšanu, tamdēļ izveidojušās dažādas produktu fermentēšanas tradīcijas”.

Local Taste From Nature (Dabas garša mūsu ēdienā)

Brošūras ievads. Baltijas jūras krastos mīt tautas, kuru virtuvē atrodamas veltes no meža, pļavas, upēm un ezeriem, jūras, kā arī īsajā ziemēļu vasarā rūpīgā darbā pašu izaudzēti gardumi piemājas dārzos un saimniecībās. Domājot par nākamajām paaudzēm, pārtiku iegūst ar dabai draudzīgām saimniekošanas metodēm, lai ēdiens būtu sveigs, tīrs, veselīgs un vitamīniem bagāts.

Visu gadu galdā rudzu rupjmaize, graudaugi, kā arī sveigi un raudzēti piena produkti, dažādi sieri. Pavasarim un vasarai raksturīgi vieglāki ēdieni, vairāk izmanto sveigus dārzeņus, zaļumus, ogas, sēnes un zivis. Rudens un ziemas virtuve ir sārtīgāka, vairāk lieto gaļu, saknes, pākšaugus, skābētus, marinētus un pikantus ēdienus, kas papildināti sildošām un aromātiskām garšvielām.

Laukos un pilsētās gatavo atšķirīgi. Laukos ēdiens ir vienkāršāks, sārtīgāks, to gatavo, ievērojot vietējās tradīcijas. Lauku viesu namos mākslīgie piedāvā mājās ēdienus. Paaudzēm uzkrātas receptes, lai ražu garšīgi saglabātu ziemai – kā skābēt kāpostus, marinēt un sālit gurķus un sēnes, vārīt kompotus un ievārijumus, saldēt ogas un kaltēt zāļu tējas. Tomēr arī lauku reģionos var atrast augstas klases restorānus, kuru šefpavāri seko līdzī jaunākajām nozares tendencēm.

Īpaša garša un uzturvērtība piemīt mežu un savvaļas ūdeņu labumiem. Katra valsts ar likumiem un noteikumiem ierobežo medību un mākšķerēšanas sezonas, tā rūpējoties par dabas bagātību aizsardzību. Arī pilsētniekiem un tūristiem pieejama informācija, kad, kur un kā var droši mākšķerēt, medīt, lasīt ogas un sēnes.

Pilsētu restorānu šefpavāri vietējos produktus pārvērs laikmetīgos mākslas darbos ar neparastiem garšu salikumiem, par pamatu ņemot sezonas labumus. Profesionāli rūpējas, lai restorāna apmeklējums būtu pārsteigums vispirms acīm un degunam, pēc tam, protams, garšas kārpīnām. Katra pavāra rok raksts atšķiras. Daži dod priekšroku katras sezonas produkta tīrās garšas izcelšanai, citi veido neparastus salikumus, izmantojot arī eksotiskas garšvielas un izejvielas.

Goda lieta ēdienu gatavot no augstas kvalitātes izejvielām, ko iegādājas no uzticamiem vietējiem ražotājiem un piegādātājiem. Tāpēc austeres un garneles vislabāk baudīt Dānijā, lasi Norvēģijā, lakricu Somijā, kam miltus Igaunijā, ceptus nēģus Latvijā, cepelīnus Lietuvā, sparģeļus Vācijā un rožlapiņu ievārijumu Polijā. Labu apetīti! (Autore: S.O.Šiņa)

Meži: medijumi, meža ogas, meža sēnes, rieksti un sēkļiņas

Tīrumi un pļavas: rudzu maize, graudi un pākšaugi, kartupeļi, kāposti, bietes, pļavas puķes un zāles, medus

Ūdeņi: upes, ezeri, jūra, avota ūdens, saldūdens zivis, jūras zivis

Māja un dārzs: piens, krējums, sviests, siers, kūpinājumi, skābēšana, sāļšana, marinēšana, dārza ogas un augļi, garšaugi un garšsaknes, alus, destilāti

Europas lauku tūrisma organizācijai Eurogites - 25

www.eurogites.org

Jau kopš 1996. gada "Lauku ceļotājs" ir piederīgs Eurogites organizācijai (dibināta 1991.gadā), un kopš 2008. gada Asnāte Ziemeļe ir viena no Eurogites viceprezidenti.

Par lielāko ieguvumu no dalības uzskatām iespēju mācīties no citu valstu lauku tūrisma organizāciju pieredzes un profesionālās informācijas apmaiņu, ko esam izmantojuši gan "Lauku ceļotāja" produktu attīstības un mārketinga praksē, gan ietekmējot nodokļu un citu likumdošanu lauku tūrisma uzņēmēju interesēs, gan veicot kopīgus projektus. Šobrīd organizācijā ir 33 lauku tūrisma organizācijas no 27 valstīm.

Š.g. 2. jūnijā Beļģijā notika Eurogites ikgadējā asambleja, kur dienas kārtībā bija ziņojums par 2015.-2016. gadu sezonu, jaunu biedru uzņemšanu, rīcības plāna apstiprināšana nākamajai sezonai, kā arī prezidenta un valdes pārvēlēšanas saskaņā ar statūtos noteikto termiņu.

Sveicam Jan Tjosās no Norvēģijas lauku tūrisma asociācijas "Hanan" kā jauno "EuroGites" valdes prezidentu un mūsu Asnāti Ziemeļi ar ievēlšanu valdē. Ceram uz veiksmīgu un ražīgu sadarbību!

ES aktualitātes tūrisma pārraudzībā

ES gaitēnos notikušo reformu rezultātā tūrisma šobrīd pārrauga nodaļa F4 "Tūrisms, Radošās un Jaunās Nozares". Dienas kārtībā ir šādas galvenās rīcības jomas:

- Likumdošanas ietvara racionalizēšana
- Tūrisma mazo uzņēmumu digitalizācija
- Prasmju un kompetenču apmācības
- Tūrisma apjoma palielināšana ārpus aktīvās sezonas
- Kopēja Eiropas kā tūrisma galamērķa popularizēšana

Lauku tūrisma tendences Eiropā

Saskaņā ar vienoto metodoloģiju, Eiropas valstīs reizi četros mēnešos tiek apkopoti dati par Eiropas lauku tūrisma tendencēm. Apkopojot pēdējā gada datus, informācija ir sekojoša:

Lielākajā daļā valstu veiksmīgi attīstās vietējais tirgus. Starptautiskais tirgus ir stabils, un tas norāda, ka pilnībā netiek izmantots potenciāls.

Veidojas lauku tūrisma labvēlīgas pieprasījuma tendences. Lai arī piedāvājuma kvalitātes un cenas attiecība ir laba, diemžēl šis fakts netiek pietiekami komunicēts un izmantots.

Digitalizācija un mobilo ierīču izmantošana pieaug. Svarīgākais šeit ir vieglas un ātras rezervēšanas iespējas tiešsaistē, ģeopozicionēšana, klientu atsauksmes kā galvenais izvēles kritērijs un soctkli tiešai komunikācijai ar klientiem.

Pieaug spēcīgu rezervēšanas sistēmu, kā Booking.com nozīme. Tās ienāk arī brīvdienu māju segmentā. 2016. gadā brīvdienu māju iznomāšanas in-

terneta platforma Home-Away izveidoja īpašu programmu lauku naktsmitnēm. Arī AirBnB ar panākumiem virzās šajā tirgū.

Zīmīgākās tendences valstīs:

Austrija: kopumā tendences ir pozitīvas lauku tūrisma – cilvēki izvēlas ceļot mazākos attālumos un domā par drošību. Austrieši mazāk kā iepriekš ceļo uz Turciju, Grieķiju, Ziemeļāfriku.

Bosnija un Hercegovina: valsts attīstās kā jauns tūrisma galamērķis Eiropā, kam par labu nāk arī starptautiskais konteksts Vidusjūras reģiona dienvidos. Paredzamas plašākas mārketinga aktivitātes.

Bulgārija: šobrīd vairāk ceļotāju izvēlas Bulgāriju Turcijas un Maķedonijas vietā tur esošās situācijas dēļ.

Kipra: pieaug vietējais tirgus. Iemesli: drošība, pieejami vairāk

lidojumi, veiksmīgs interneta mārketinga.

Gruzija: vairāk tūristu no Krievijas, Ukrainas, Latvijas. Mūzikas pasākumi piesaista tūristus.

Vācija: Pieaug vietējais tūrisms. To ietekmē vispārējā politiskā situācija un drošības pieaugoša nozīme.

Grieķija: Vietējais tirgus mazaktīvs. Zemā ārvalstu tirgu aktivitāte skaidrojama ar teroraktu ietekmi Beļģijā martā un emigrantu krīzi, pēc kā ārvalstu rezervācijas samazinājās. Reģionos pie Egejas jūras tika atceltas gandrīz 90% no 2016. gada rezervācijām. Labāk veicas all inclusive viesnīcu sektorā. Lauku tūrisma un mazos ģimenes uzņēmumos vērojams lielāks samazinājums pret pagājušo gadu.

Islande: Islande kļūst populārāka, taču viesi pārsvarā paliek Reikjavīkā un Islandes dienvidos. Citviet Islandē klientu skaits pieaug lēnāk. Pieaug ārvalstu klientu skaits, taču viņi uzturas īsāku laiku.

Lietuva: šajā gadā tiek prognozēts 5% pieaugums.

Nīderlande: tiek prognozēts 5% pieaugums.

Norvēģija: tiek prognozēts 5% pieaugums, jo Euro vērtība ir stabila.

Polija: Joprojām labvēlīga situācija

ekonomikā, saglabājas tendence brīvdienas pavadīt laukos. Polijā mazāk ceļo uz ārvalstīm, meklē atlaides, izvēlas brīvdienu vietas tuvāk dzīvesvietai. Politiskās situācijas dēļ mazāk ceļo uz Ēģipti, Turciju, Grieķiju, Tunisiju. Vērojams pieaugums atsevišķos tūrisma segmentos (kulinārais, velo, utt.).

Rumānija: cilvēki izvairās no tāliem ceļojumiem, kā arī no vairākiem iepriekš populāriem galamērķiem (piem., Turcija).

Spānija: vietējā ekonomika atgūstas, pozitīvas vietējā tūrisma tendences.

Šveice: pieaug tūristu skaits no ASV, jo ir augsts dolāra kurss.

Apvienotā Karaliste: Saglabājas zemas degvielas cenas, kas ir labvēlīgs faktors tūrisma. Turpinās spiediens no OTA. Valūtas kurss turpina svārstīties, joprojām nav īpaši daudz tūristu no Eiropas. Varbūtējais iemesls – diskusijas par izstāšanos no ES.

ASOCIĀCIJA

Jaunākie biedri

Atskats uz asociācijas kopsapulci un valdes sēdi

2016. gada 25. februārī, viesnīcā "Baltvilla"

LLTA "Lauku ceļotājs" pavasara kopsapulce - seminārs pulcēja kopumā ap 140 dalībniekiem - lauku tūrisma uzņēmējus un citus nozares profesionāļus. Kā galvenie šī pasākuma akcenti bija ES finansējuma piesaiste lauku tūrismā caur EFLA un LEADER, kā arī darbs ar senioriem un skolēniem, bērniem, jauniešiem.

LLTA "Lauku ceļotājs" prezidente Asnāte Ziemeļe sniedza asociācijas 2015. gada pārskatu, kā arī iezīmēja jaunākos projektus un tuvākā nākotnē plānotos asociācijas mērķus. Savukārt LC mārketinga speciāliste Elīna Sofija Kalēja prezentēja asociācijā paveikto un plānoto mārketinga un publicitātes jomā.

LC valdes locekle Zane Vaivode (Hotel Roja) stāstīja par Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtību pasākumā „Atbalsts ieguldījumiem ar lauksaimniecību nesaistītu darbību radīšanā un attīstīšanā”. **Jaunāko par šī fonda atvēršanu lasiet šīs avīzes 3. lpp.** Savukārt par atbalsta saņemšanas nosacījumiem LEADER pieejas īstenošanai 2014.-2020. gadam stāstīja Alīna Lukjanceva, pārstāve no biedrības "Pierīgas partnerība". **Jaunāko par LEADER programmu lasiet 5. lpp.**

Uz kopsapulci aicinājām arī praktiķus, kas var dalīties pieredzē un zināšanās par savu darbības jomu. Par aktualitātēm viņa darīšanā un nozares likumdošanā uzstājās Latvijas Vindaru un Vīnkopju biedrības priekšsēdētājs Ričards Ivanovs. Savukārt ar dažādu ogu destillātu ražošanas padomiem dalījās Veselības Laboratorijas saimnieks Guntis Kurmis.

Seminārā pieredzē dalījās uzņēmēji par vides pieejamības nodrošināšanu senioriem un atraktīvu programmu izstrādi bērniem un jauniešiem. Tāpat uzņēmēji tika informēti par jaunajām Lauku ceļotājs izstrādātajām platformām senioriem mājas lapā: www.celotajs.lv/seniors un bērniem un jauniešiem: www.celotajs.lv/youth. Ar pieredzi, kā piemērot lauku tūrisma infrastruktūru senioru vajadzībām, dalījās Atpūtas kompleksa "Rožmalas" pārstāve Maira Dzelzkalēja. Savukārt, kā ieinteresēt bērnus un jauniešus, skolēnu grupas lauku tūrismā un kā veidot īpaši šai mērķauditorijai atraktīvas programmas, stāstīja "Namdaru darbnīcas" saimniece Laura Batarevska.

Pasākuma ievadā notika LC valdes sēde, kur piedalījās: Asnāte Ziemeļe (LC), Uldis Dvinskis (Brūveri), Māris Šternmanis (Lantus), Ilze Stabulniece (Klajumi), Viviāna Zīpa (Springšļu dzirnavas), Liene Odīte (Kosiši), Solvita Muižniece (Bīriņu pils), Elita Martinsone (Upeslejas), Andris Vjaksas (Garikas), Zane Jēgere (Ezerpriedes), Kristīne Pētersone (LC).

Aktuāli jautājumi un atbildes: <http://macies.celotajs.lv>

Vai ir jāreģistrējas, lai sniegtu naktsmītnes pakalpojumus?

Jautājums: Savā lauku saimniecībā gribam piedāvāt prasībām atbilstošu laukumu teltīm. Vai būtu jāreģistrējas Latvijas Kempingu Asociācijā? Kāds ir naktsmītnes statuss, ja blakus novietojam dzīvojamo vagoniņu?

Atbilde: Obligāti nav jāreģistrējas nevienā asociācijā. Bet Latvijas Kempingu asociācijai varētu būt ieteikumi un zināmas prasības, lai atbilstu Eiropas kempingu līmenim. Dzīvojamie vagoniņi arī ir bieži sastopami kempingu piedāvājumā. Mūsuprāt, piederēt kādai no profesionālajām asociācijām ir noderīgi, īpaši, ja konkrētajā uzņēmējdarbībā esat iesaistīti. Pieredzes iegūšana no citiem ir ļoti svarīga. Arī mēs, asociācija "Lauku ceļotājs", uzņemam kempingu saimniekus. Lai gan tā nav tik precīzi mūsu specializācija, tomēr starp mūsu biedriem un arī mūsu mājas lapā varat atrast kempingus.

Vai viesus drīkst uzņemt ekspluatācijā nenodotā viesu mājā?

Jautājums: Labdien, interesē jautājums - vai ekspluatācijā nenodotā ēkā atļauts viesu mājas biznes?

Atbilde: Ekspluatācijā nenodotā dzīvojamā ēkā viesu mājas biznes nav atļauts. Atbildi sniedzam, pamatojoties uz Vitolda Peipiņa, Latvijas Nekustamā īpašuma pārvaldnieku asociācijas vadītāja konsultāciju, atbildot uz līdzīgu jautājumu "Latvijas vēstneša" portālā <http://m.lvportals.lv/e-konsultacijas.php?id=7452>.

Būvniecības likuma 21.pants „Būves ekspluatācija”: /../(2) Būvi aizliegts izmantot līdz tās pieņemšanai ekspluatācijā, izņemot šā panta trešajā daļā minētos gadījumus. Ekspluatācijā pieņemto būvi izmanto tikai atbilstoši projektētajam lietošanas veidam.

(3) Ekspluatācijā pieņemtas ēkas pārbūves, atjaunošanas vai restaurācijas laikā, kā arī inženiertīklu un speciālajos būvnoteikumos paredzētajos gadījumos inženierbūvju būvniecības, pārbūves vai atjaunošanas laikā to izmantošana pirms pieņemšanas ekspluatācijā ir atļauta, ja būvprojektā iekļauts izvērtējums par būves izmantošanas pieļaujamību būvdarbu laikā, izmantošanas nosacījumi, bet attiecībā uz ēkām — arī aprēķini par būvmateriālu pieļaujamo svaru un montāžas slodzi uz nesošajām konstrukcijām, kuri iekļauti būvprojekta sastāvā esošajā darbu organizācijas projektā./../

Par drošību viesu mājās skatieties lauku tūrisma drošības rokasgrāmatā:

<http://macies.celotajs.lv/course/view.php?id=37>

Atgādinām, ka uzņēmēju iesūtītos jautājumus ar atbildēm regulāri publicējam portālā: <http://macies.celotajs.lv>

Sveicam jaunus biedrus ar pievienošanu LLTA "Lauku ceļotājs":

Brīvdienu māja "Ezerlūki", Dobeles nov.

Viesu māja "Lauvaskalni", Limbažu nov.

Brīvdienu māja "Vecdiepas", Ventspils nov.

Viesu māja, kempings "Melnšils", Rojas nov.

Viesu māja "Elzas māja", Kuldīgas nov.

Saimniecība "Cruļļi", Krāslavas nov.

"Ziednīca", Ventspils nov.

"Blankenfeldes muiža", Jelgavas nov.

Karpu dīķis "Kastos", Mārupes nov.

Auglīkopības saimniecība "Pīlādži-Zilver vīni", Siguldas nov.

Brīvdienu māja "Mazirbes Dzelmēs", Dundagas nov.

Brīvdienu māja "Trīs istabas", Jaunjelgavas nov.

Lai kļūtu par LC biedru: http://www.celotajs.lv/cont/prof/association_lv.html

Esam biedri:

Latvijas Tūrisma aģentu un Operatoru asociācija

ALTA
LATVIJAS TŪRISMA AĢENTU UN OPERATORU ASOCIĀCIJA

Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome

LOSP

Eiropas lauku tūrisma asociācija

Lauku Ceļotājs

www.celotajs.lv

Latvijas lauku tūrisma asociācija

"Lauku ceļotājs"

Tālrunis: 371 67617600

E-pasts: lauku@celotajs.lv

Kalnciema iela 40, 3 stāvs, Rīga, LV-1046

[facebook.com/Laukucelotajs](https://www.facebook.com/Laukucelotajs)

twitter.com/laukucelotajs

www.celotajs.lv